

Wykład:

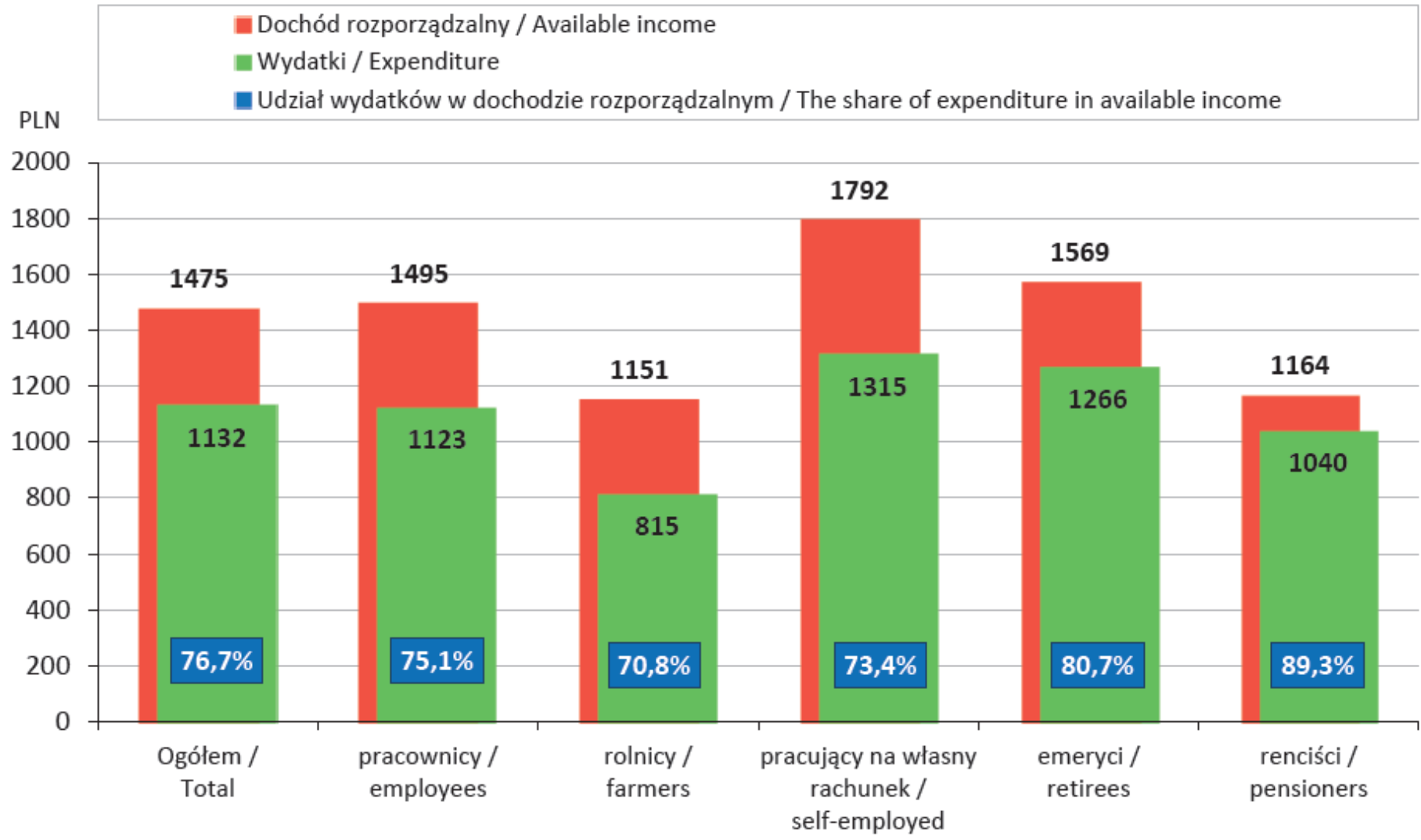
***Przestępstwa przeciwko biznesowi
oraz przestępczość zorganizowana***

Liczba podmiotów gospodarczych, REGON 30.06.2017

Grupa	Liczba	%
RAZEM	4 275 621	100,0%
0-9	4 094 080	95,7%
10-49	147 794	3,5%
50-249	29 311	0,7%
250-999	3 685	0,1%
1000 i więcej	751	0,0%

Źródło: GUS

Dochody dyspozycyjne i wydatki gospodarstw domowych w Polsce, 2016

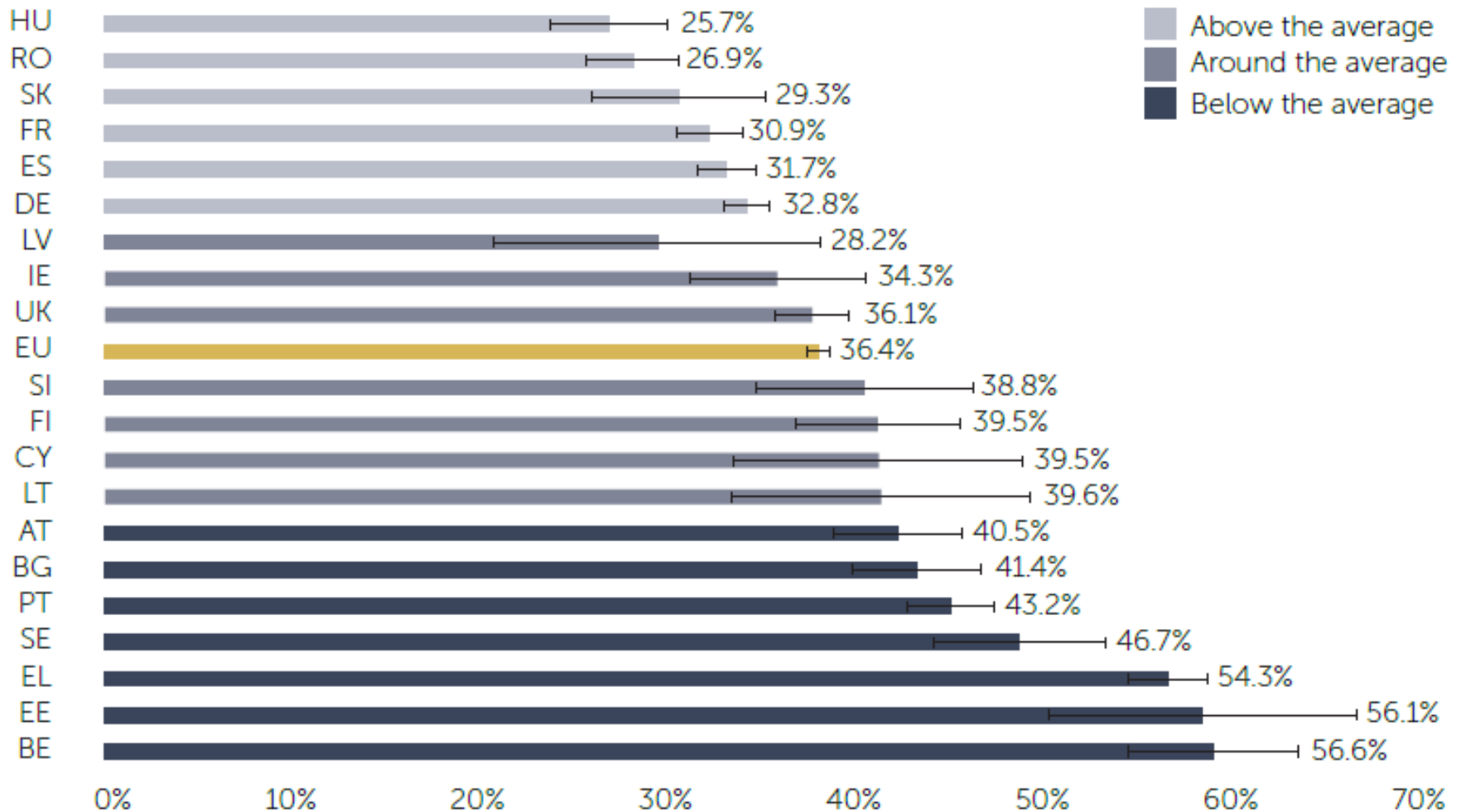
Źródło: GUS, Budżety gospodarstw domowych w 2016 r.

Dochody MSP rozliczających się w ramach PIT, 2013

Wskaźnik	Liczba podatników	Przeciętny dochód pomniejszony o odliczone składki na ubezpieczenia społeczne
Podatnicy osiągający dochody wyłącznie z pozarolniczej działalności gospodarczej	340 864	28 216
<i>w tym o dochodach do 85 528 zł</i>	<i>325 923</i>	<i>23 848</i>
<i>w tym o dochodach powyżej 85 528 zł</i>	<i>14 941</i>	<i>123 503</i>
Podatnicy osiągający dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej i jednocześnie z innych źródeł	1 355 093	40 014
<i>w tym o dochodach do 85 528 zł</i>	<i>1 254 488</i>	<i>33 465</i>
<i>w tym o dochodach powyżej 85 528 zł</i>	<i>100 605</i>	<i>121 681</i>
Podatnicy opodatkowani wg stawki 19%	446 485	193 643
RAZEM	2 142 442	70 153

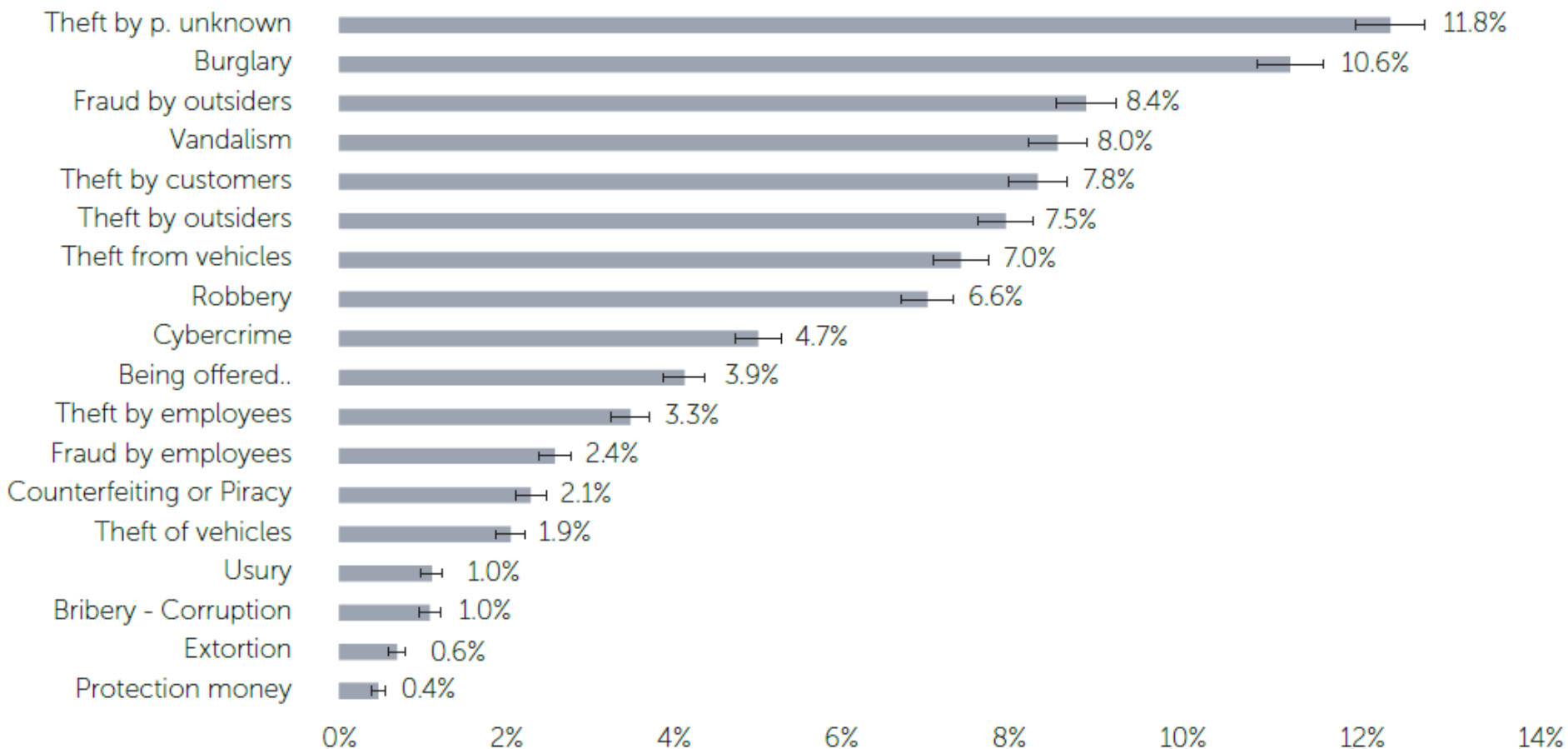
Źródło: Ministerstwo Finansów, 2014.

Odsetek przedsiębiorstw, które stały się ofiarami przestępstw w ciągu ostatnich 12 miesięcy

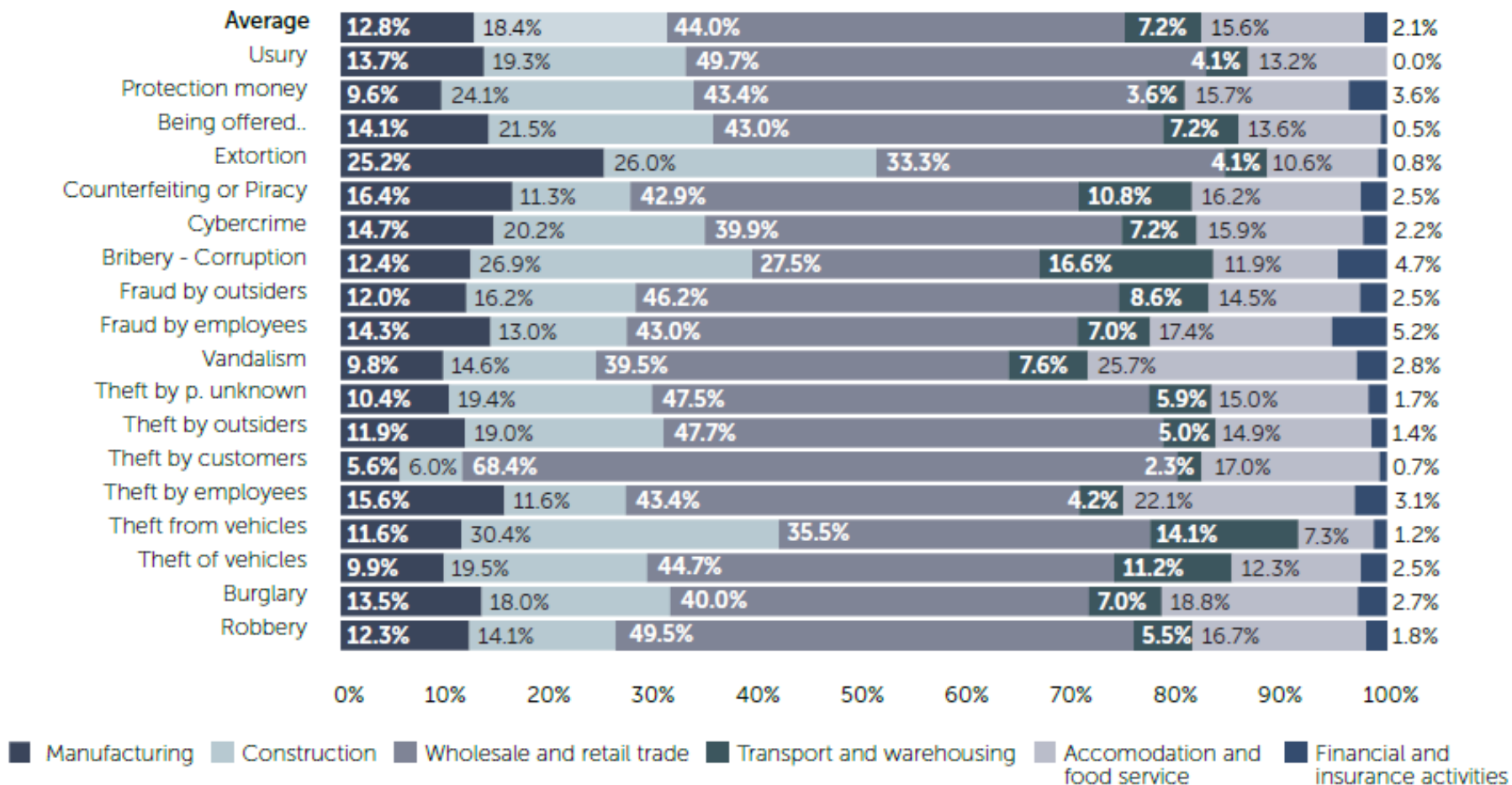
Źródło: EC, *The crime against businesses in Europe*, 2013.

Odsetek przedsiębiorstw, które stały się ofiarami różnych przestępstw w ciągu ostatnich 12 miesięcy

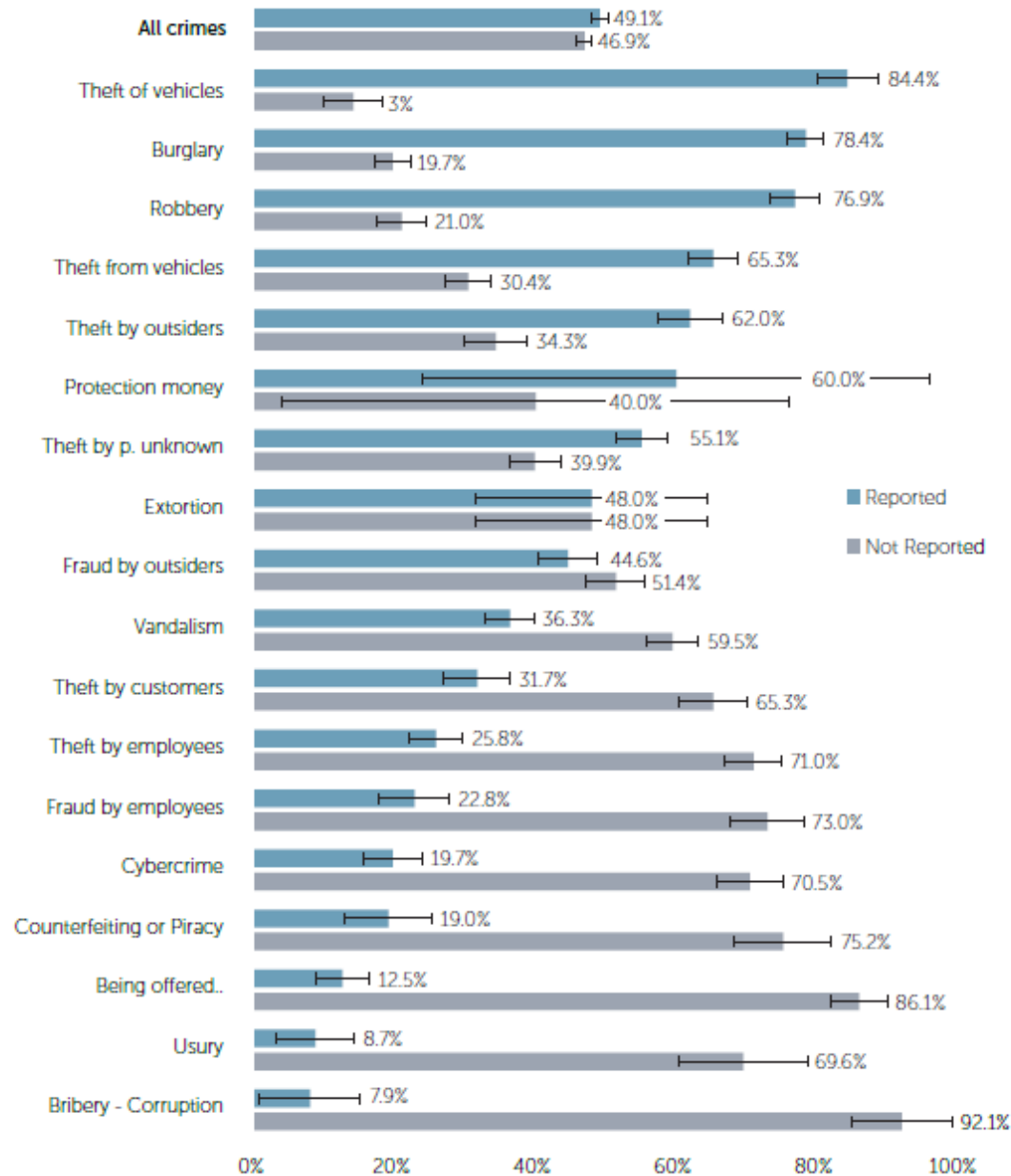
Źródło: EC, *The crime against businesses in Europe*, 2013.

Przestępstwa z podziałem na branże gospodarki

Źródło: EC, *The crime against businesses in Europe*, 2013.

Odsetek przedsiębiorstw, które zgłosiły oraz tych, które nie zgłosiły przestępstwa

Źródło: EC, *The crime against businesses in Europe*, 2013.

Powody, dla których nie zgłaszano przestępstw

CRIME	No loss or damage or too trivial	Police/ judicial authority have not done anything	Police/ judicial authority have not done anything in the past	Not enough proof	There was no insurance requirement	Deal with matter ourselves	Fear of reprisals	Fear of negative publicity	They occur too frequently	Other	Don't know
Robbery	57.0%	29.1%	17.7%	29.1%	5.1%	29.1%	2.5%	1.3%	6.3%	3.8%	1.3%
Burglary	74.5%	34.3%	14.6%	19.0%	5.8%	21.2%	6.6%	2.2%	5.8%	1.5%	0.7%
Theft of vehicles	33.3%	11.1%	11.1%	29.6%	63.0%	3.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	37.0%
Theft from vehicles	54.8%	39.4%	14.8%	20.0%	2.6%	14.2%	1.3%	3.9%	6.5%	5.8%	5.8%
Theft by employees	43.7%	7.8%	4.5%	38.0%	4.1%	63.3%	6.1%	3.7%	5.7%	2.9%	0.0%
Theft by customers	55.5%	23.1%	10.4%	34.7%	4.0%	27.2%	2.3%	3.5%	5.8%	13.9%	2.9%
Theft by outsiders	50.5%	40.8%	34.0%	29.1%	1.9%	28.2%	0.0%	1.9%	12.6%	4.9%	1.9%
Theft by p. unknown	53.3%	28.9%	17.8%	39.1%	3.0%	11.2%	4.1%	1.5%	4.6%	7.1%	2.5%
Vandalism	51.9%	35.4%	14.4%	23.9%	4.6%	23.5%	2.8%	0.4%	4.9%	5.6%	0.4%
Fraud by employees	18.1%	13.8%	8.0%	31.2%	10.1%	71.0%	0.0%	12.3%	0.7%	4.3%	0.0%
Fraud by outsiders	39.3%	37.2%	15.3%	15.3%	2.6%	27.6%	3.1%	2.6%	10.7%	15.8%	0.5%
Bribery - Corruption	25.7%	20.0%	14.3%	28.6%	-	25.7%	25.7%	8.6%	5.7%	17.1%	2.9%
Cybercrime	68.2%	36.3%	7.3%	19.6%	5.0%	33.0%	-	0.6%	5.0%	6.1%	3.4%
Counterfeiting or Piracy	32.9%	21.5%	13.9%	35.4%	1.3%	24.1%	3.8%	1.3%	8.9%	21.5%	3.8%
Extortion	25.0%	41.7%	25.0%	33.3%	-	41.7%	33.3%	0.0%	0.0%	8.3%	0.0%
Being offered stolen/counterfeited goods	54.7%	24.0%	11.2%	34.6%	1.1%	14.0%	11.2%	3.4%	12.3%	9.5%	0.0%
Protection money	0.0%	50.0%	0.0%	50.0%	0.0%	50.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Usury	25.0%	29.2%	12.5%	8.3%	-	8.3%	6.3%	2.1%	-	31.3%	18.8%
All crimes	52.2%	30.8%	15.4%	27.4%	5.0%	24.9%	3.8%	2.4%	6.6%	7.6%	2.8%

Źródło: EC, *The crime against businesses in Europe*, 2013.

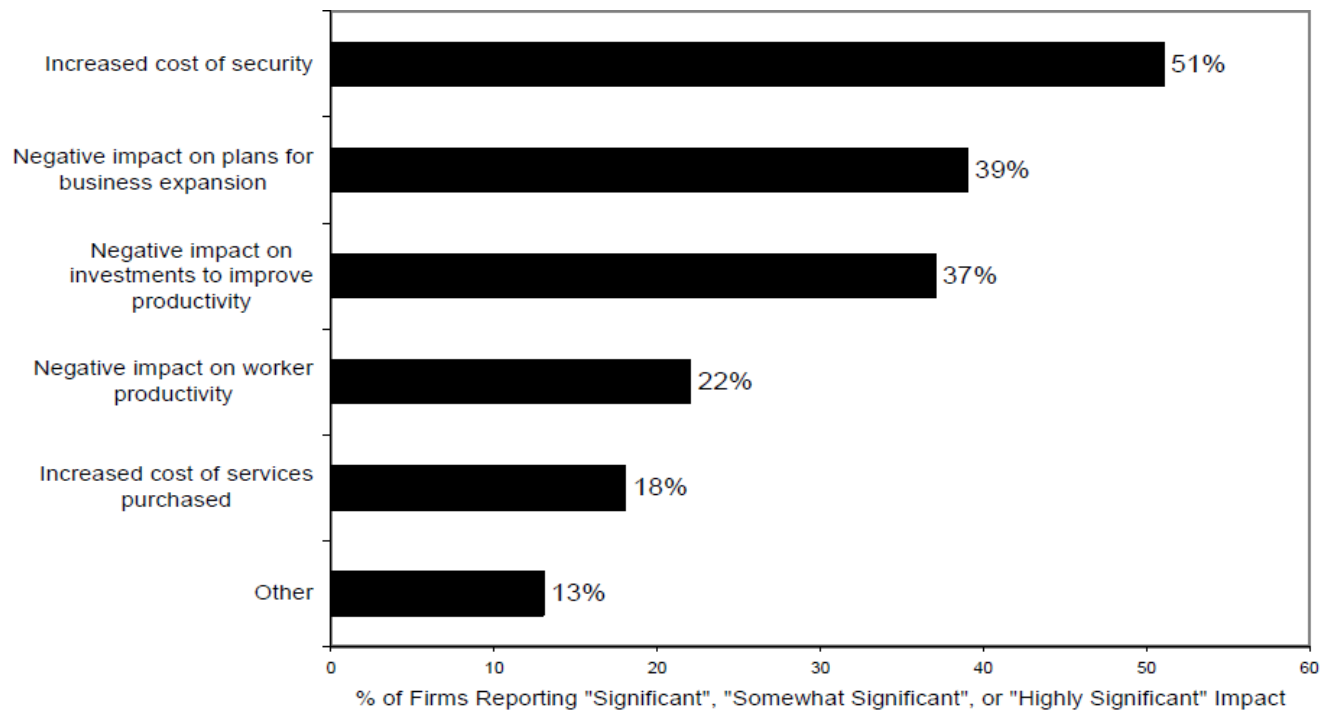
Przestępstwa przeciwko MSP w Polsce

Przestępstwo	Firmy mikro n=600	Firmy małe n=300	Firmy średnie n=200	Ogółem* (n=1100)
<i>Firmy, które spotkały się ze zdarzeniami przestępczymi</i>	24,0%	17,7%	14,0%	20,5%
Kradzież z włamaniem (do siedziby firmy, magazynu, sklepu itp.)	7,0%	6,3%	7,0%	6,8%
Kradzież towaru	6,5%	5,7%	4,5%	5,9%
Kradzież środka transportu / maszyny	6,5%	4,3%	3,0%	5,3%
Przywłaszczenie towaru przez odbiorcę	3,0%	1,3%	0,0%	2,0%
Kradzież pieniędzy	2,3%	1,0%	0,0%	1,5%
Próba wymuszenia haraczu	0,5%	0,0%	0,0%	0,3%
Inne działania o charakterze przestępczym	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

*dane nieważone

Źródło: Szczepaniec M., Czuba T., Pietrzak J., Qualifact, Finanse MSP 2015.

Wpływ przestępczości na działalność gospodarczą na Jamajce

Jamajka mogłaby się rozwijać w tempie 5,4% rocznie, gdyby obniżyła wskaźnik zabójstw (**61,6 na 100 tys. mieszkańców** w 2009 r.) do poziomu takiego, jaki ma Kostaryka (11,4 na 100 tys. mieszkańców).

Przestępstwa białych kołnierzyków */ white collar crime /*

Przestępstwa popełniane przez dobrze sytuowane osoby, piastujące ważne stanowiska, cieszące się zaufaniem społecznym.

Mogą polegać na fałszowaniu dokumentów, defraudacji pieniędzy, wykorzystywaniu poufnych informacji.

Martha Stewart

Podjezwana o **transakcję papierami wartościowymi z wykorzystaniem poufnych informacji**. W grudniu 2001 roku sprzedała swoje akcje firmy farmaceutycznej ImClone na dzień przed ich gwałtownym spadkiem. W marcu 2003 roku została uznana winną i skazana na karę 5 miesięcy więzienia.

Kenneth Lay (1942 – 2006), prezes ENRONU

W 1999 r. zarobki Laya wyniosły **42 mln USD**.
W latach 1998-2001 sprzedał akcje Enronu
za **300 mln USD**.

W 2000 r. rozważano jego kandydaturę na
stanowisko Ministra Skarbu.

Najwyższa wartość ENRONU 60 mld USD.

Andrew Fastow (ur. 1961), księgowy ENRONU

Fastow był odpowiedzialny za przerzucanie części aktywów Enronu do wielu filii i spółek zależnych, aby ukryć w ten sposób rosnące straty i długi wielkiego energetycznego koncernu. Firma składała fałszywe raporty finansowe, a podpisywał je właśnie Fastow.

Całkowite **straty akcjonariuszy i wierzycieli mogły wynieść nawet 80 mld dolarów.**

Po aresztowaniu policja zajęła mu - oprócz kilku mieszkań i domów - wart 5 mln dolarów jacht. Początkowo skazany na 10 lat i przepadek mienia o wartości 24 mln USD.

W więzieniu spędził 5 lat.

Przestępczość zorganizowana – definicja (ONZ)

zorganizowaną grupą przestępczą jest:

„posiadająca strukturę grupa składająca się z trzech lub więcej osób, istniejąca przez pewien czas oraz działająca w porozumieniu w celu popełnienia jednego lub więcej poważnych przestępstw określonych na podstawie tejże konwencji dla uzyskania, w sposób bezpośredni lub pośredni, korzyści finansowej lub innej korzyści materialnej”.

Źródło: Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, art. 2, 2000.

Przestępczość zorganizowana – definicja (USA)

- zaspokajanie przez przestępczość zorganizowaną potrzeb części społeczeństwa na nielegalne usługi zabronione przez prawo,
- zorganizowana hierarchia,
- zyski uzyskiwane drogą przestępstwa,
- podział ról w grupie,
- przestrzeganie zasad obowiązujących w grupie i lojalność wobec niej,
- wymuszanie przemocą przestrzegania zasad obowiązujących w grupie,
- przenikanie do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, polityki i gospodarki w celu zapewnienia bezpieczeństwa i efektywności przedsięwzięć grupy,
- używanie przemocy i groźby,
- postępująca specjalizacja.

Przestępczość zorganizowana – definicja (EU)

Komisja Europejska i Grupa Ekspertów
ds. Przestępczości Zorganizowanej Rady Europy

- współpraca trzech lub więcej osób,
- przez dłuższy lub nieokreślony czas,
- podejrzanych lub skazanych za popełnienie poważnych przestępstw kryminalnych,
- w celu uzyskania korzyści i/lub władzy.

Znamiona przestępczości zorganizowanej – wg Komisji Europejskiej

- wykonywanie określonego zadania lub pełnienie określonej funkcji przez każdego z członków,
- użycie różnych form wewnętrznej dyscypliny i kontroli,
- używanie przemocy lub innych środków w celu zastraszenia,
- wywieranie wpływu na polityków, media, administrację publiczną, organa ścigania, administracje wymiaru sprawiedliwości lub ekonomię poprzez korupcję lub zastosowanie innych środków,
- wykorzystywanie struktur handlowych lub podobnych,
- pranie pieniędzy,
- prowadzenie działalności na skalę międzynarodową.

Przychody z nielegalnych rynków (w mld EUR rocznie)

Illicit market	7 OCP countries	Whole EU
Illicit drugs	20.2	27.7
Heroin	5.7	8.0
Cocaine	5.3	6.8
<i>Cannabis</i>	<i>5.4</i>	<i>6.7</i>
<i>Amphetamines</i>	<i>1.6</i>	<i>2.8</i>
<i>Ecstasy</i>	<i>2.2</i>	<i>3.5</i>
Trafficking in human beings (THB)	Estimate available only in few EU MS	
Illicit trafficking in firearms (ITF)	-	0.4
Illicit trade in tobacco products (ITTP)	5.2	9.4
Counterfeiting	21.6	42.7
Illegal gambling	Estimate available only in few EU MS	
Extortion racketeering	Estimate available only in few EU MS	
Usury	Estimate available only in few EU MS	
MTIC fraud	16.9	29.3
Cargo theft	0.36	0.42
TOTAL	64.2	109.9

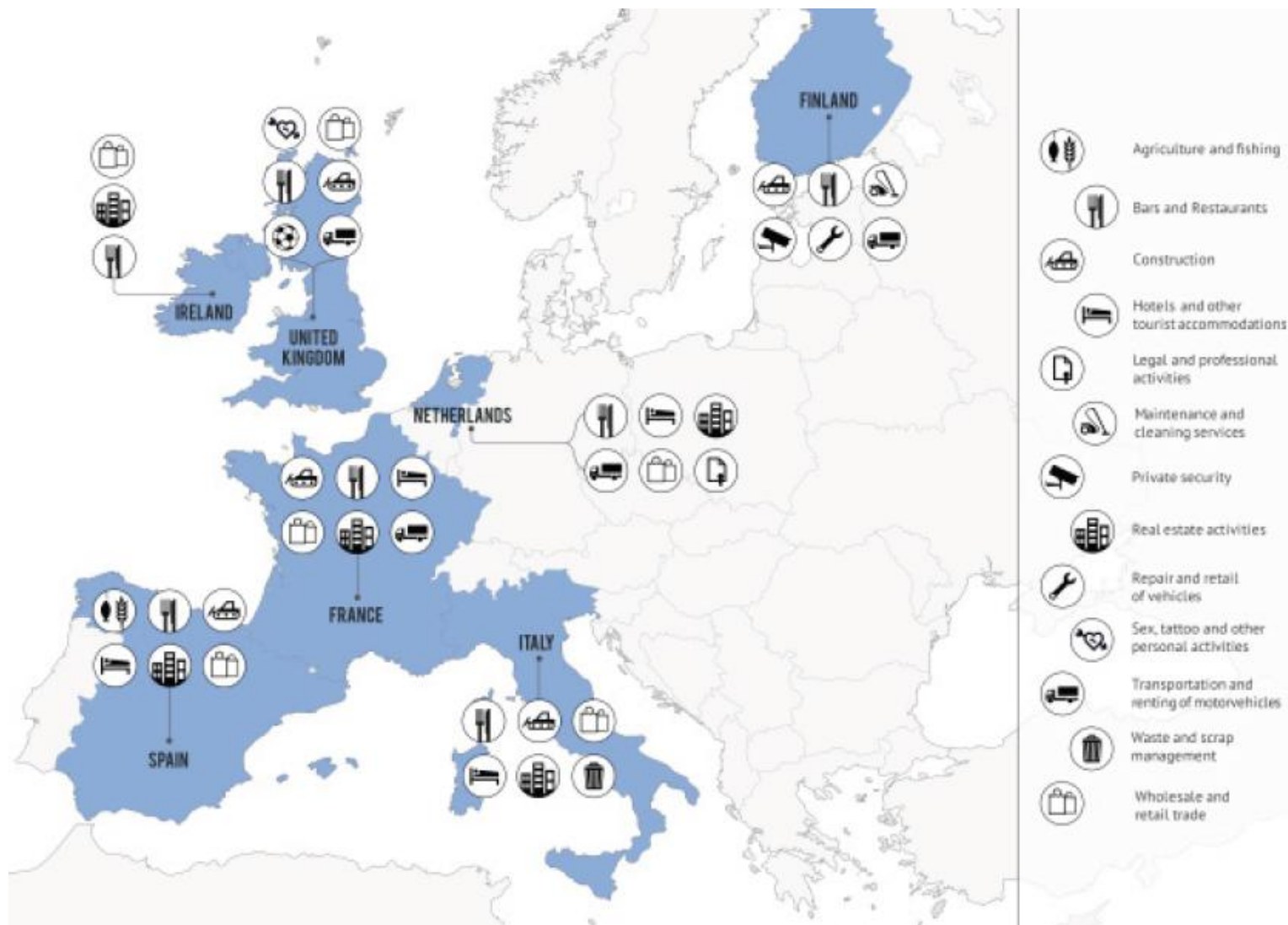
MTIC - (missing trader intra-community)

Przychody z nielegalnych rynków (w mln EUR rocznie)

OCP countries – Estimates (million euro)							
Illicit Market	Finland	France	Ireland	Italy	Netherlands	Spain	UK
Heroin ^a	102	957	623	1,370	54	271	2,321
Cocaine ^a	17	755	90	1,699	85	1,200	1,452
Cannabis ^b	21	1,277	47	1,356	305	1,575	787
Amphetamines ^c	41	55	16	284	19	338	811
Ecstasy	47	190	30	639	73	558	702
Trafficking in human beings (THB)	N/A	3,000 ^d	N/A	3,082 ^e	460 ^f	N/A	151 ^g
Illicit trafficking in firearms (ITF)	N/A	N/A	N/A	93 ^h	N/A	N/A	N/A
Illicit trade in tobacco products (ITTP) ^a	146	2,083	277	546	249	635	1,304
Counterfeiting ^a	280	5,746	456	4,596	1,986	3,928	4,570
Illegal gambling	N/A	N/A	N/A	425 ^h	130 ^f	N/A	1,128 ⁱ
Extortion racketeering	N/A	N/A	N/A	5,253 ^j	N/A	N/A	N/A
Usury	N/A	N/A	N/A	4,634 ^k	N/A	N/A	N/A
Fraud (MTIC fraud) ^a	2,956	2,957	2,958	2,959	2,960	2,961	2,962
Organised property crime (Cargo theft) ^m	0.3	48	0.8	11	47	21	233
TOTAL (Heroin, Cocaine, Cannabis, Amphetamines, Ecstasy, ITTP, Counterfeiting, MTIC frauds, Cargo theft)	1,084	16,010	1,708	15,993	3,428	10,834	15,142

Źródło: *From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe*, 2015.

Sektory biznesu z największymi inwestycjami zorganizowanych grup przestępczych

Źródło: *From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe, 2015.*

Przestępczość zorganizowana

Art. 258 k.k.

§ 1. Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli grupa albo związek określone w § 1 mają charakter zbrojny albo mają na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Kto grupę albo związek określone w § 1, w tym mające charakter zbrojny, zakłada lub taką grupą albo związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Kto grupę albo związek mające na celu popełnienie przestępstwa o charakterze terrorystycznym zakłada lub taką grupą lub związkiem kieruje, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Obowiązujący w Polsce kodeks karny, tak jak ustawodawstwo karne wielu innych krajów, nie zawiera definicji przestępczości zorganizowanej. Natomiast w art. 258 k.k. dokonana została penalizacja zakładania, kierowania oraz udziału w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu popełnienie przestępstwa. Analogicznie kwestię tę traktują także ustawodawstwa wielu innych państw oraz regulacje międzynarodowe.

Przestępczość zorganizowana – definicja KGP (Polska)

- sprawcy działają z chęci zysku lub żądzy władzy;
- działalność grupy trwa przez dłuższy czas;
- grupa tworzy zorganizowaną strukturę, w której występuje podział zadań między członkami;
- sposobem zarabiania pieniędzy jest multiprzestępczość;
- grupa jest hermetyczna, zdyscyplinowana i poddana kontroli wewnętrznej;
- używa przemocy lub innych środków zastraszania;
- dąży do wywarcia wpływu na politykę, organy ścigania, sądy lub media,
- często prowadzi działalność w skali międzynarodowej;
- „pierze brudne pieniądze”.

Obszary działania zorganizowanych grup przestępczych

1. Przemysł przestępczy narkotykowy – produkcja, przemysł i dystrybucja narkotyków.

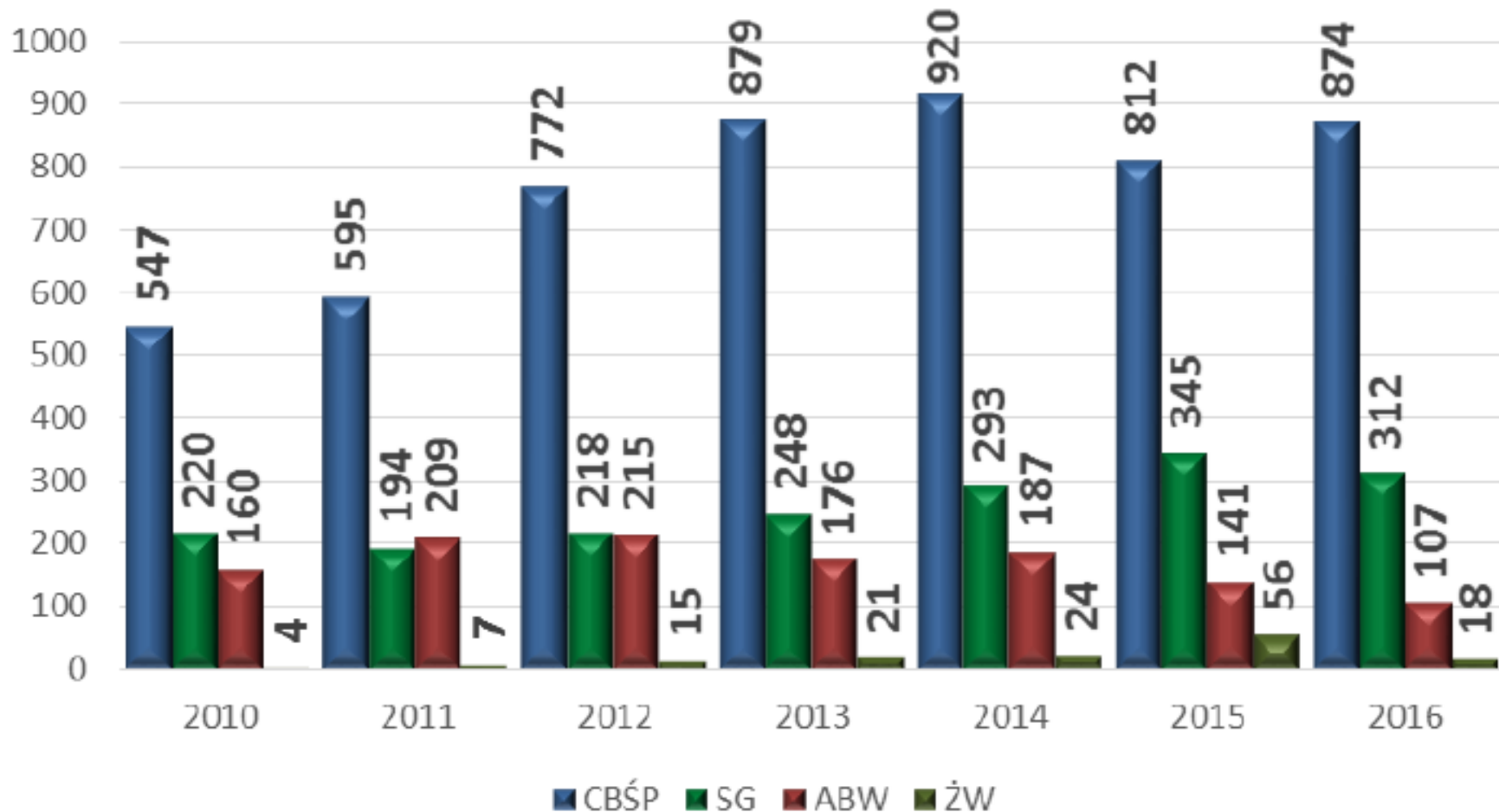
2. Przemysł przestępczy ekonomiczny - wyłudzenia nienależnych zwrotów podatku VAT i unikanie akcyzy czy zaniżania należności publicznoprawnych, przestępstwa na rynku bankowym, ubezpieczeniowym i kapitałowym, a także przestępczość związana m.in. z zamówieniami publicznymi czy przeciwko prawom autorskim i pokrewnym.

3. Przemysł przestępczy kryminalny - uprowadzenia, rozboje, szantaże, zabójstwa, wymuszenia.

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2014 roku.*

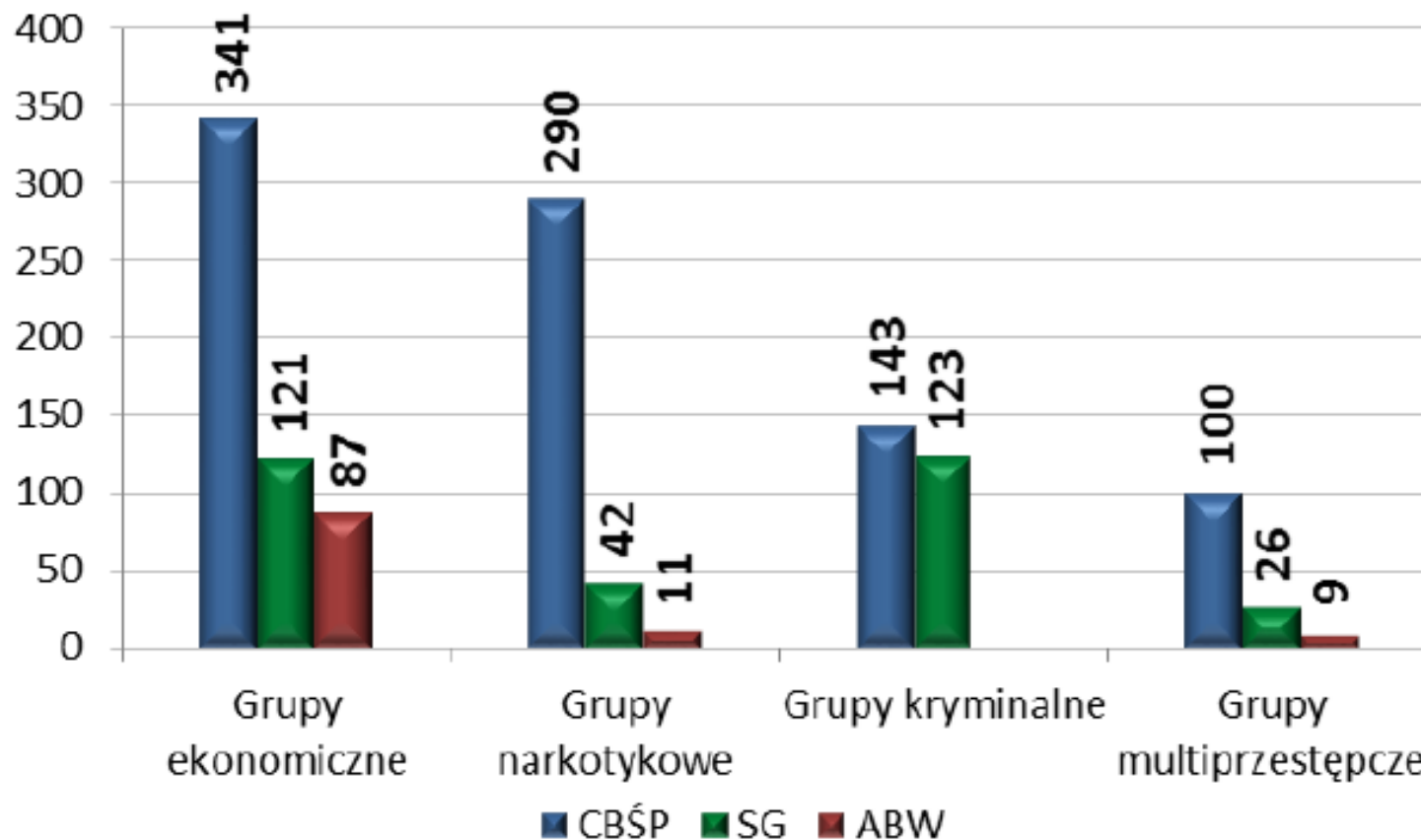

Liczba zorganizowanych grup przestępczych pozostających w zainteresowaniu CBŚP, SG, ABW i ŻW

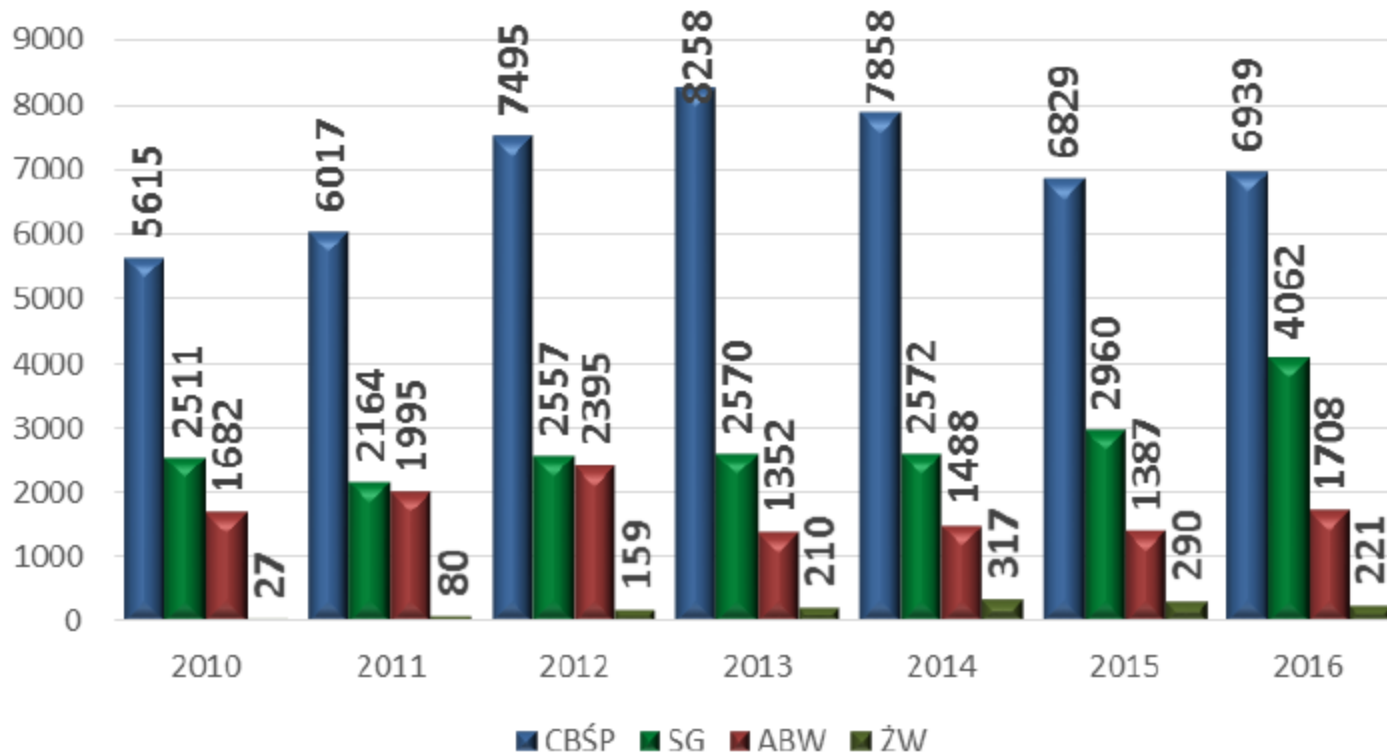
Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku*.

Liczba zorganizowanych grup przestępczych według działalności

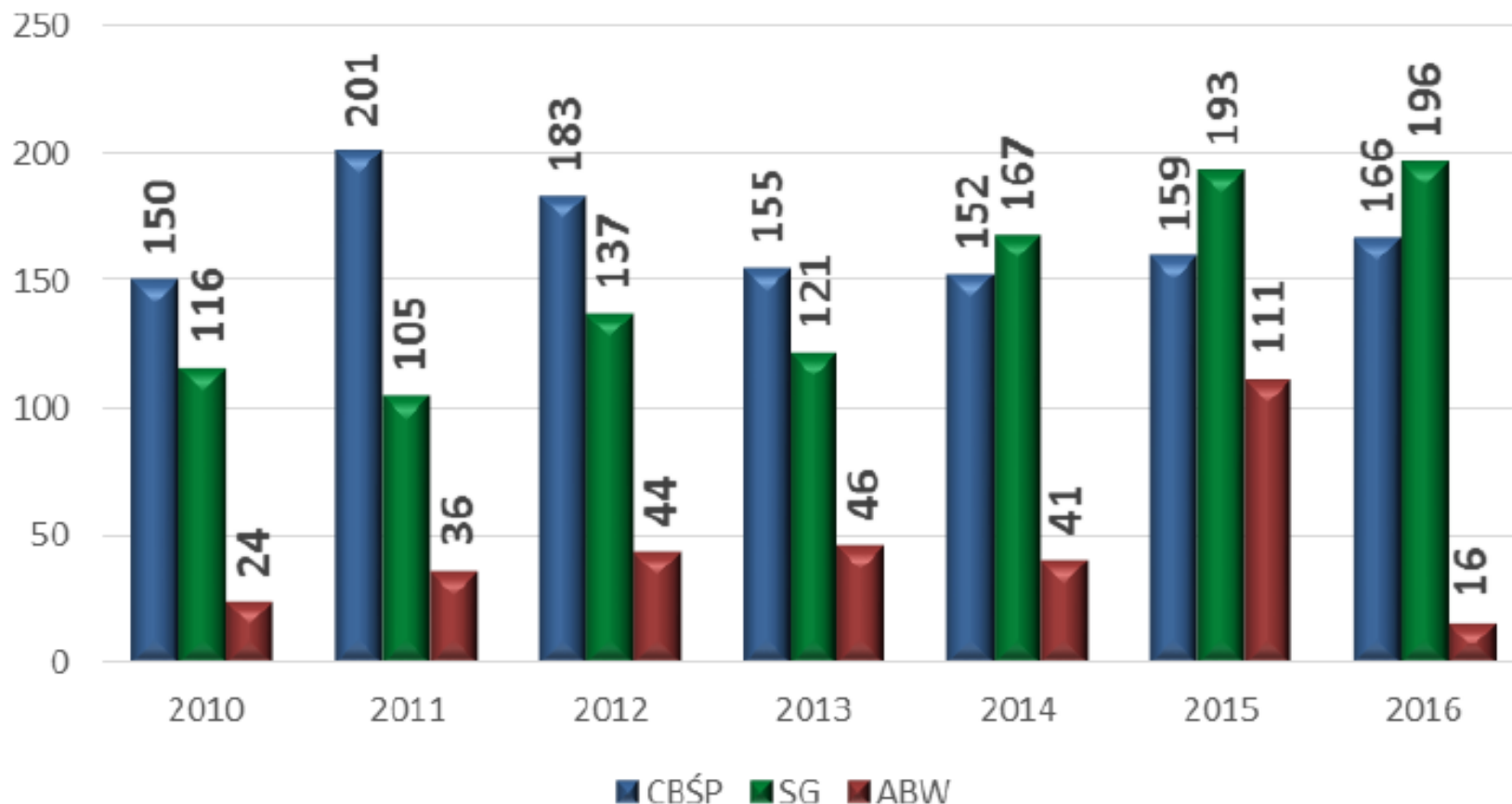
Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*

Liczba osób objętych zainteresowaniem w ramach spraw operacyjnych dot. zorganizowanych grup przestępczych

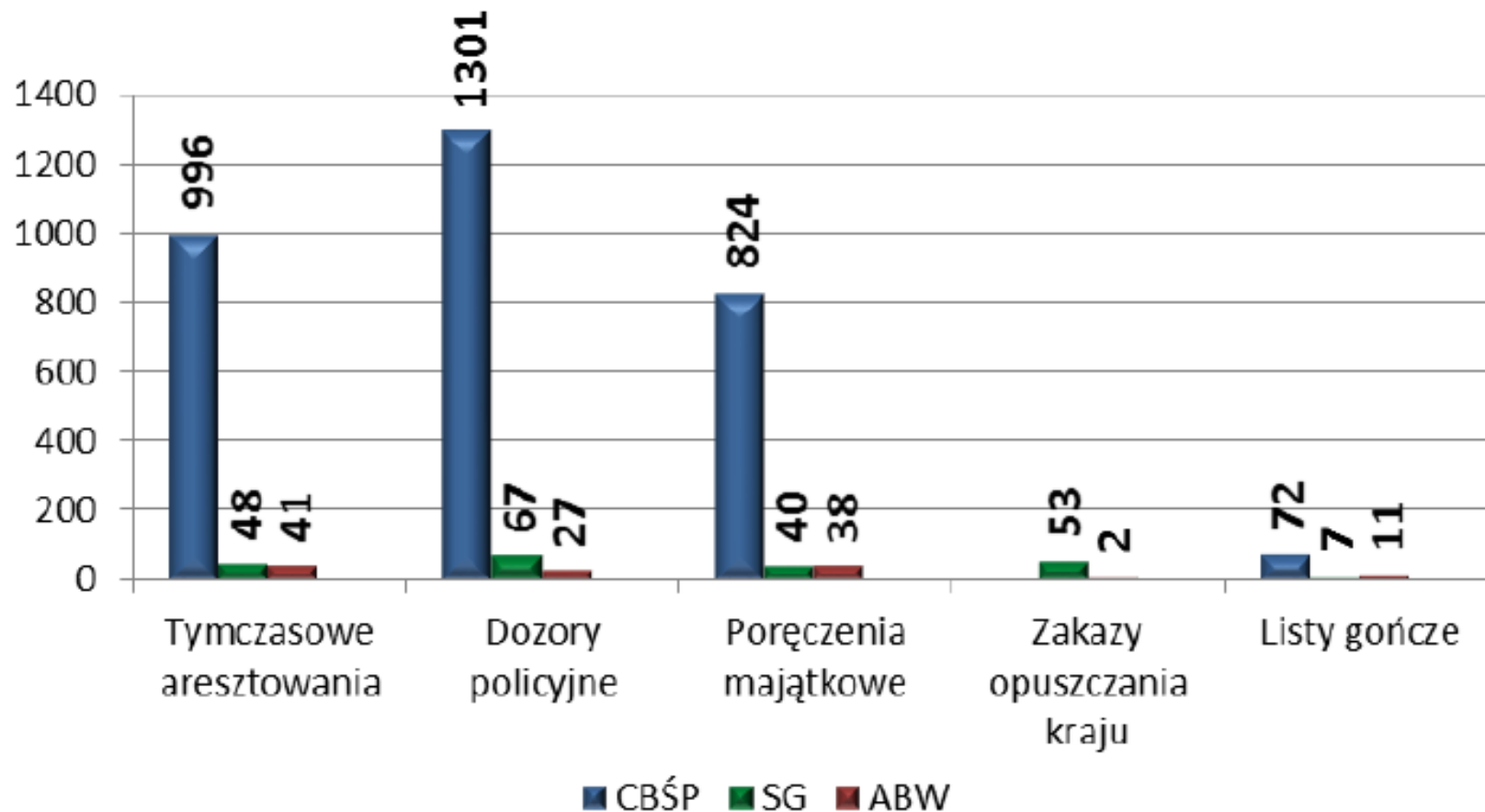
Według danych Służby Więziennej na 31 grudnia 2016 roku wykonywano 667 orzeczeń za przestępstwa z art. 258 k.k., z czego 375 prawomocnych, 14 nieprawomocnych i 278 tymczasowych aresztowań.

Liczba rozbitych lub zdestabilizowanych zorganizowanych grup przestępczych

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*

Liczba środków zapobiegawczych i listów gończych w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*

Prognozy dotyczące przestępczości zorganizowanej

- W obszarze przestępczości kryminalnej należy spodziewać się dalszego wzrostu:
  - działalności grup przestępczych wywodzących się z środowisk pseudokibiców;
  - zagrożenia zorganizowaną przestępczością rozbójniczą;
  - przemytu i nielegalnego obrotu bronią palną (zwłaszcza z Czech i Słowacji);
  - przestępczości dot. fałszowania pieniędzy;
  - zainteresowania grup przestępczych (również międzynarodowych) czerpaniem korzyści z organizowania procederu nielegalnej migracji.
- W obszarze przestępczości narkotykowej należy spodziewać się dalszego wzrostu:
  - podaży i popytu na nowe substancje psychoaktywne, tzw. środki zastępcze, najczęściej importowane z Azji;
  - aktywności polskich grup przestępczych w zakresie przemytu marihuany i haszyszu z regionu Morza Śródziemnego oraz Europy Zachodniej, w tym głównie z Belgii i Holandii;
  - liczby nielegalnych laboratoriów metaamfetaminy prowadzonych w większości z udziałem obywateli Bułgarii i Wietnamu;
  - ryzyka pojawienia się w Polsce z kierunku wschodniego niebezpiecznych substancji, np. fentanylu i desomorfiny;
  - pojawienia się nowych prekursorów i preprekursorów do produkcji narkotyków syntetycznych, które nie zostały dotychczas objęte kontrolą ustawową;
  - popytu na kokainę.

Los Mendozas

Los Mendozas	
Origin	Traditional territory dominating group with roots in Morales and the border areas of Izabal. The family developed its business interests in the 1980s, extending their influence into Petén. In the 1990s, they moved into drug trafficking and are now one of the most powerful drug-trafficking organizations in the country.
No. of members	Unknown. Believed to have hundreds of members in Guatemala.
Areas of influence	Guatemala: Petén, Izabal, some areas of the Caribbean coast (Livingston, Río Dulce); centered in Morales.
Organization	Family-based organization led by the Mendoza brothers.
Relations with other groups	<ul style="list-style-type: none"> - Formerly allies of the Gulf Cartel. - Currently allied with the <i>Cartel del Pacífico</i>. - Had a working agreement with the Lorenzanas, the status of which is unclear. - Enemies of the Zetas due to their former Gulf alliance.
Activities	Drug trafficking (mainly cocaine), agriculture, other businesses (hotels, gas stations, construction), procurement fraud. Agricultural land provides landing strips and storage areas for cocaine trafficking.
Violence	The Mendozas have been accused of kidnapping and sometimes killing local farmers in order to acquire land. In the late 1990s, the United States fruit export company Del Monte hired them as a private security agency to deal with local labour unrest and land acquisition. They are well-equipped and make use of military-style firearms.

Mara 18

Mara 18 (M-18)	
Origin	Unlike Mara Salvatrucha, Mara 18 (or the "18th Street Gang") was created by Mexican immigrants in 1959 in the Pico Union district in Los Angeles, California. At the time, the gang was created to protect themselves from other ethnic gangs, and they incorporated other Latinos, including Central American refugees. Under the United States immigration policies of the 1990s, foreign-born residents with criminal charges were deported to their home countries, which contributed to the spreading of the gang culture in Central America, particularly in the Northern Triangle.
No. of members	Guatemala: 14,000-17,000 El Salvador: 8,000-10,000 Honduras: 5,000
Distinctive signs	Tattoos, graffiti, hand signs, slang, but as with MS-13, <i>mano dura</i> laws have forced M-18 members to be less publicly-identifiable in appearance.
Areas of influence	Present in urban areas of El Salvador (San Salvador, Santa Ana, Sonsonate, La Libertad, San Miguel), Guatemala (Guatemala City, San Marcos, Xela, Antigua etc.), Honduras (Tegucigalpa, San Pedro Sula), Mexico, and the United States. Some members have been recently arrested in Panama and Costa Rica.
Organization	Like MS-13, Mara 18 is also organized by local subdivisions known as <i>clicas</i> which are more or less independent from each other. There is also an internal hierarchy inside the <i>clica</i> : the " <i>ranflero</i> " is the leader, the " <i>llaveros</i> " his close partners and the " <i>soldados</i> " obey the " <i>llaveros</i> ". The " <i>chequeos</i> " are the members who have recently been integrated. Their putative national structure, the " <i>rueda de barrio</i> ," brings together the " <i>ranfleros</i> " of the 15 most powerful <i>clicas</i> in the country.
Relations with other groups	Historical rivals of the MS-13. Opportunistic alliances with other M-18 members and <i>clicas</i> in other countries.
Activities	Extortion (bus companies, local businesses, private individuals), street-level drug trafficking (cannabis and some cocaine), theft, murder-for-hire.
Violence	While undeniably violent, the share of national homicides attributable to M-18 varies between countries, and remains controversial.

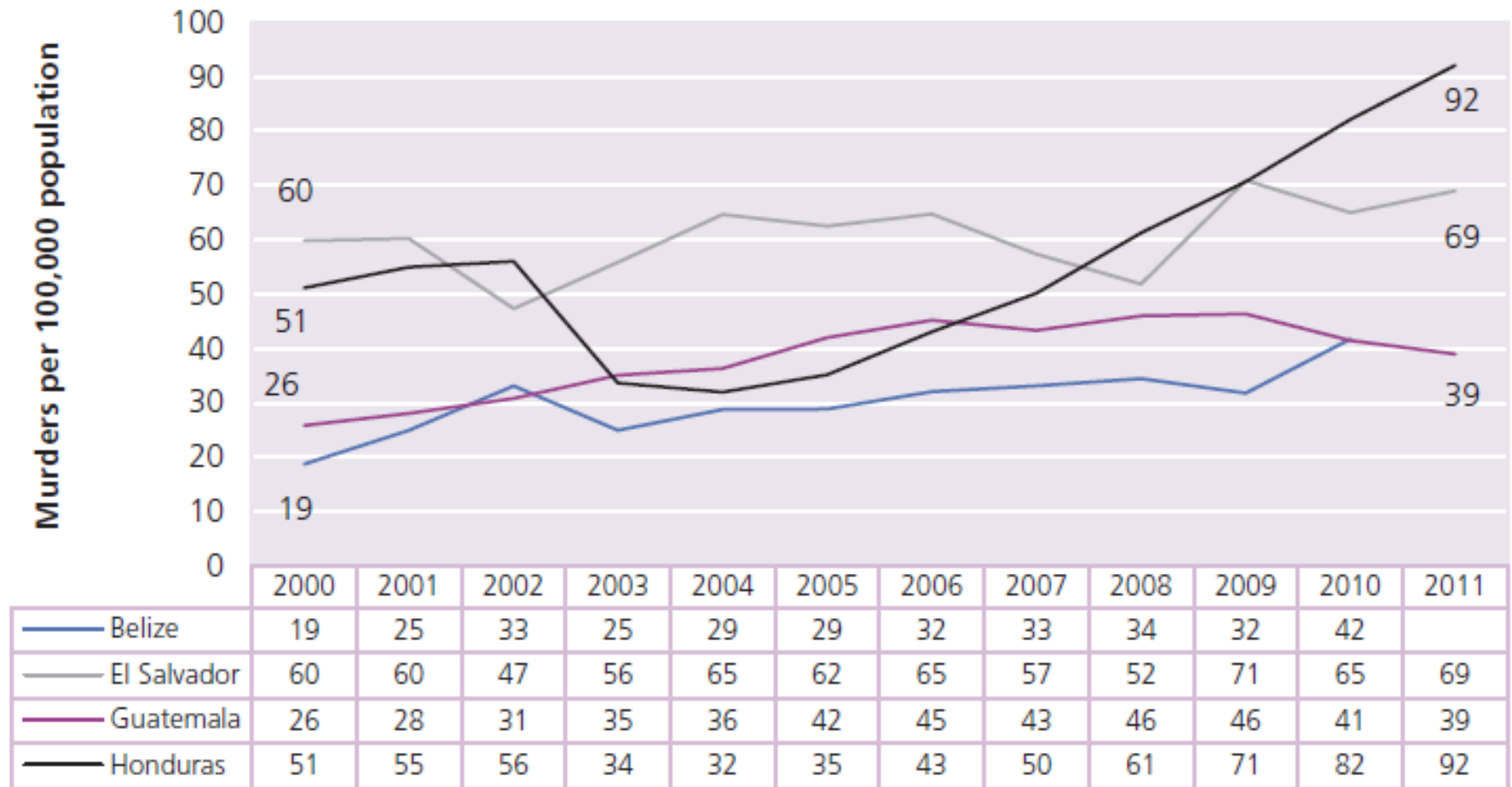
Mara Salvatrucha

Mara Salvatrucha

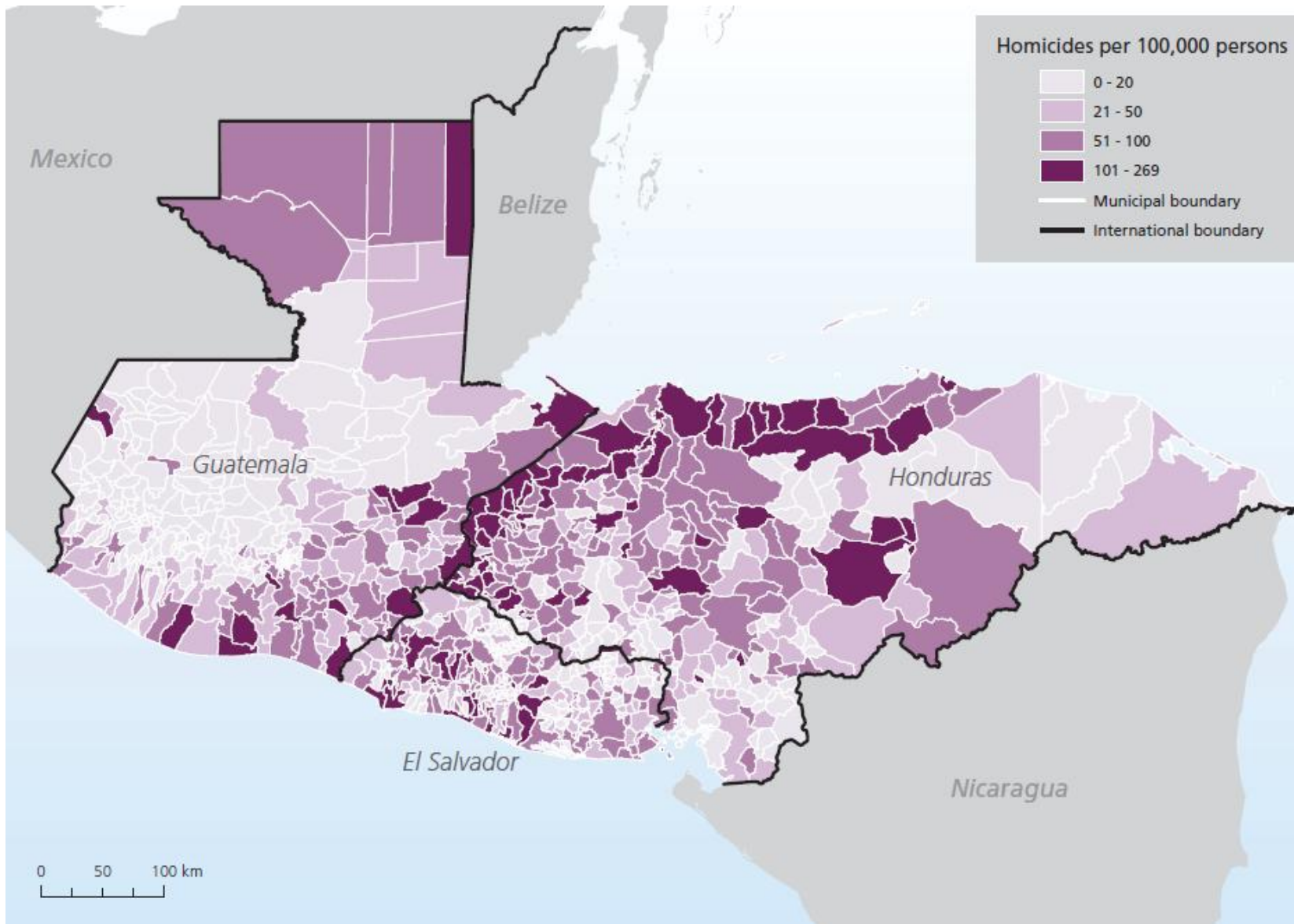
Mara Salvatrucha (MS-13)	
Origin	Created by Salvadoran immigrants who fled the country during the civil war and settled in Los Angeles in the 1980s, the gang first appeared as a way of protecting the Salvadoran community from the gangs of other ethnic communities and other Central American immigrants joined rapidly. At the end of the civil wars in Central America (1996), the United States started deporting Central American immigrants convicted of certain offences. These deportees effectively imported Los Angeles-style gang culture to the post-conflict societies of El Salvador, Guatemala and Honduras.
No. of members	El Salvador: 12,000 Honduras: 7,000 Guatemala: 5,000
Distinctive signs	Tattoos, graffiti, hand signs, slang. <i>Mano dura</i> laws that made gang membership a criminal offence have forced gang members to abandon some of these signature behaviors, such as tattooing the face.
Areas of influence	Present in urban areas of El Salvador (San Salvador, Santa Ana, Sonsonate, La Libertad, San Miguel), Guatemala (Guatemala City, Chimaltenango, San José Pinula, Mixco, Villanueva), and Honduras.
Organization	Organized by "cliques" (<i>clicas</i>) in control of a small territory, the " <i>barrio</i> ". Local leaders are often referred to as " <i>cabecillas</i> ," " <i>palabreros</i> " or " <i>ranfleros</i> ". <i>Las Maras permanentes</i> are the members with the longest experience inside the gang, whereas the <i>Novatos</i> and <i>Simpatizantes</i> have less experience and therefore less power. Members in charge of killings are known as " <i>sicarios</i> " or " <i>gatilleros</i> ". The nine leaders of the most powerful <i>clicas</i> form the " <i>Comisión</i> ," whose functions may include the right to activate the <i>luz verde</i> , a green light to the death sentence on a mara member found guilty of insubordination. As a result of <i>mano dura</i> policies which contributed to massive imprisonment of mareros, incarcerated members now organize their main operations from jails, communicating with the <i>cabecillas</i> through mobile phones.
Relations with other groups	Historical rivals of Mara 18. May work on an ad-hoc basis for drug trafficking organizations.
Activities	Mainly extortion (bus companies, local businesses, individuals), street-level drug trafficking (cannabis and some cocaine), theft and robberies, murder-for-hire.
Violence	While undeniably violent, the share of national homicides attributable to MS-13 varies between countries, and remains controversial.

Wskaźniki zabójstw w Ameryce Środkowej

Poland	2,2	2,0	1,9	1,7	1,7	1,5	1,3	1,4	1,2	1,3	1,1	1,2
Italy	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9

Wskaźniki zabójstw w Ameryce Środkowej

Kradzież danych dot. kart kredytowych, 8.11.2009

Hakerzy z Mołdawii, Estonii i Rosji pozyskują dane o kartach kredytowych z serwera w Atlancie (USA).

Udaje im się zdobyć PIN kody do tych kart (za pomocą systemu komputerowego).

Na 3 kontynentach w ciągu 12 godzin okradzionych zostaje 2100 bankomatów.

Wybrano w sumie **9 mln USD**.

Wyłudzenia – fikcyjna sprzedaż przez internet / auto fraud w USA /

Liczba przypadków 2012

Age Range	Complaints	Loss
Under 20	648	\$1,283,632.21
20 - 29	3,538	\$8,156,001.22
30 - 39	3,583	\$15,353,922.97
40 - 49	3,920	\$13,851,210.34
50 - 59	3,495	\$15,403,525.89
60 & Over	1,975	\$10,524,042.34
Total	17,159	\$64,572,334.97

2006 BMW M Roadster & Coupe

Black Z4 M Roadster. Fact. Warranty. Exc. Cond. DVDNav.

Ended: Feb 25, 2010 21:00:0

Bid history: 9 bids

Current bid: **US \$19,584.00**
Reserve not met

Get low monthly

Payment: Deposit of US \$1,000 required within 7 days

Shipping: Buyer responsible for Vehicle shipping quot

Item Location: Calabasas, CA, Unite

Coverage: This vehicle is eligible (Not eligible for eBay I

Zagrożenia w cyberprzestrzeni

Źródło: MSWiA.

Podstawowe kategorie przestępstw popełnianych w cyberprzestrzeni stanowią:

- oszustwa dokonywane za pośrednictwem Internetu;
- przestępstwa z wykorzystaniem elektronicznych instrumentów płatniczych, w tym w szczególności *phishing*, polegający m.in. na pozyskiwaniu za pośrednictwem Internetu wrażliwych danych (haseł, ID, loginów itp.), umożliwiającym przestępcze dokonywanie operacji finansowych drogą elektroniczną (Internet) na kontach bankowych, bez wiedzy i zgody ich prawowitych właścicieli;
- pedofilia i pornografia dziecięca – Internet umożliwia osobom o skłonnościach pedofilskich nie tylko pozyskiwanie i ewentualne rozpowszechnianie materiałów zawierających pornografię dziecięcą, ale również nawiązywanie kontaktów z małoletnimi w celu doprowadzenia do ich fizycznego spotkania i seksualnego wykorzystania;
- przestępstwa na szkodę właścicieli dóbr intelektualnych (w szczególności przez bezprawne rozpowszechnianie filmów, muzyki, gier komputerowych czy oprogramowania);
- handel towarami licencjonowanymi bez posiadania odpowiednich dokumentów w tym zakresie lub dobrami, których obrót pozostaje nielegalny (m.in. narkotyki i prekursory do ich produkcji, broń, materiały wybuchowe i odczynniki chemiczne służące do ich produkcji, chronione gatunki zwierząt);
- handel ludźmi i narządami ludzkimi;
- nielegalny handel towarami akcyzowymi, w tym w szczególności wyrobami tytoniowymi;
- handel przedmiotami pochodzącymi z przestępstw i nielegalny obrót dobrami dziedzictwa narodowego;
- wymuszenia czy kierowanie gróźb karalnych przez zorganizowane grupy przestępcze;
- nieuprawnione uzyskiwanie informacji (*hacking*), podsłuch komputerowy (*sniffing*), udaremnianie dostępu do informacji, przełamywanie zabezpieczeń komputerowych, złośliwe oprogramowania itp.;
- nielegalny hazard za pośrednictwem Internetu^{14.2}.

Kary za przestępstwa komputerowe w Polsce

Art. 267 §1. Kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do sieci telekomunikacyjnej lub przełamując albo omijając elektroniczne, magnetyczne, informatyczne lub inne szczególne jej zabezpieczenie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do całości lub części systemu informatycznego.

§ 3. Tej samej karze podlega, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem lub oprogramowaniem.

Art. 268 § 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, niszczy, uszkadza, usuwa lub zmienia zapis istotnej informacji albo w inny sposób udaremnia lub znacznie utrudnia osobie uprawnionej zapoznanie się z nią, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 dotyczy zapisu na informatycznym nośniku danych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 268a § 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, niszczy, uszkadza, usuwa, zmienia lub utrudnia dostęp do danych informatycznych albo w istotnym stopniu zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto, dopuszczając się czynu określonego w § 1, wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Kary za przestępstwa komputerowe w Polsce c.d.

Art. 269 § 1. Kto niszczy, uszkadza, usuwa lub zmienia dane informatyczne o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju, bezpieczeństwa w komunikacji, funkcjonowania administracji rządowej, innego organu państwowego lub instytucji państwowej albo samorządu terytorialnego albo zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w §1, niszcząc albo wymieniając informatyczny nośnik danych lub niszcząc albo uszkadzając urządzenie służące do automatycznego przetwarzania, gromadzenia lub przekazywania danych informatycznych.

Art. 269a. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przez transmisję, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie, utrudnienie dostępu lub zmianę danych informatycznych, w istotnym stopniu zakłóca pracę systemu komputerowego lub sieci teleinformatycznej, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 278 § 1. Kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą rzecz ruchomą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bez zgody osoby uprawnionej uzyskuje cudzy program komputerowy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Art. 287 § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub wyrządzenia innej osobie szkody, bez upoważnienia, wpływa na automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie danych informatycznych lub zmienia, usuwa albo wprowadza nowy zapis danych informatycznych, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Wybrane przestępstwa komputerowe w Polsce

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
art. 200a §1-2 k.k. (przestępstwa związane z pedofilią)	6	62	74	132	151	286	372
art. 269 §1-2 k.k. (atak na zasoby lub urządzenia informatyczne instytucji państwowych lub samorządowych)	0	5	5	9	7	4	6
art. 269a k.k. (atak na system komputerowy lub sieć teleinformatyczną)	18	30	30	34	52	111	40
art. 269b k.k. (udostępnianie urządzeń, programów lub danych służący popełnianiu przestępstw)	71	29	27	28	43	44	41

Źródło: MSWiA, *Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2016 roku.*

Osoby osądzone za przestępstwa komputerowe

Ministerstwo Sprawiedliwości

W 2016 roku w sądach rejonowych z art. 268a k.k. (niszczenie lub uszkodzanie danych informatycznych) osądzono łącznie 28 osób, z czego 16 skazano. Kary pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 7 osób (w tym w zawieszeniu: 5 przypadków). Uniewinniono 3 osoby.

Z art. 269a k.k. (zakłócanie pracy systemu komputerowego lub sieci teleinformatycznej) w sądach rejonowych osądzono 4 osoby, z czego 3 skazano.

Z art. 269b k.k. (wytwarzanie, pozyskiwanie, zbywanie, udostępnianie, urządzenia lub programu komputerowego do popełniania przestępstw) w 2016 roku w sądach rejonowych osądzono łącznie 40 osób, z czego 33 skazano. Kary pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 11 osób (w tym w zawieszeniu 5 przypadków).

Ponadto na podstawie art. 287 k.k. (oszustwo komputerowe gospodarcze) w 2016 roku w sądach rejonowych osądzono łącznie 139 osób, z czego 117 skazano. Kary pozbawienia wolności orzeczono w przypadku 47 osób (w tym w zawieszeniu 24). Uniewinniono 5 osób.

Koszty przestępstw komputerowych

USA 0,6% PKB
Niemcy 1,6% PKB
Wielka Brytania 0,2% PKB

